

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

к.т.н. Гладка Олена
Дніпропетровський регіональний інститут державного управління НАДУ
при Президентіві України,
Дніпропетровський центр розвитку місцевого самоврядування
Україна, Дніпро
olena.hladka@lgdc.org.ua

Програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні «U-LEAD з Європою», яка спільно фінансується Європейським Союзом та його країнами-членами Данією, Естонією, Німеччиною, Польщею та Швецією. «U-LEAD з Європою» робить внесок у створення багаторівневої системи управління, яка є прозорою, підзвітною та реагує на потреби громадян. Це включає дві основні цілі: 1. Посилення спроможностей ключових суб'єктів на національному, регіональному та місцевому рівнях з метою впровадження реформ регіональної політики та децентралізації. 2. Розширення прав і можливостей об'єднаних громад з метою надання високоякісних послуг громадянам, що робить внесок у реформу децентралізації, яка триває в
Ключові слова: децентралізація, місцеве самоврядування, об'єднані територіальні громади, реформа, спроможність.

Установа «Центр розвитку місцевого самоврядування» (далі – ЦРМС) створена 13 жовтня 2016 року за підтримки Програми «U-LEAD з Європою», що фінансується Європейським Союзом і його державами-членами Данією, Естонією, Німеччиною, Польщею і Швецією та надає підтримку українському уряду в здійсненні важливої реформи децентралізації. Мета діяльності Установи – сприяння зміцненню спроможності громад на центральному, регіональному та місцевому рівнях для реалізації Мінрегіоном України ефективної регіональної політики та реформи децентралізації, а також покращення надання адміністративних послуг мешканцям.

Для досягнення цих цілей у всіх обласних центрах України створені та діють на постійній основі 24 відокремлені підрозділи. Вони надають широкий спектр послуг органам місцевого самоврядування, передусім ОТГ, органам виконавчої влади на місцях, організаціям громадянського суспільства у ключових сферах реформування місцевого самоврядування – місцевих фінансів, регіонального та просторового розвитку, проектного менеджменту, муніципальних послуг, стратегічного планування та інвестиційної діяльності. Установа координує діяльність її підрозділів, які виконують інформаційний, юридично-консультаційний, організаційний, методичний і розвитковий супровід громад, а також сприяє проведенню підрозділами різноманітних навчальних, просвітницьких, експертних регіональних заходів.

Дніпропетровський ЦРМС розпочав свою діяльність у січні 2017 року і став найпотужнішою регіональною платформою впровадження реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади. Упродовж 2017 року команда Дніпропетровського ЦРМС провела понад 250 заходів, в тому числі два Всеукраїнських форуми та 10 конференцій. Головне завдання Центру – підтримка впровадження реформи з децентралізації та секторальних реформ уряду України в Дніпропетровській області. За ініціативою ЦРМС розроблена Стратегія децентралізації Дніпропетровщини, яка успішно впроваджується громадами, сім методичних посібників, серед яких «Кращі практики децентралізації» та «План дій старости: 12 кроків успішного старту». Експерти ЦРМС підтримують як існуючі громади, так і ті, що тільки планують об'єднання. Діяльність ЦРМС спрямована на створення спроможних ОТГ на Дніпропетровщини та надання експертної консультаційної підтримки щодо функціональної управлінської компетентності та розвитку людського потенціалу громад. У складі Центру працюють радники за ключовими напрямками реформи місцевого самоврядування: радник з питань регіонального розвитку, з надання муніципальних послуг, з децентралізації та комунікації.

Станом на вересень 2018 року Дніпропетровська область має 60 об'єднаних територіальних громад (далі – ОТГ) (рис. 1).

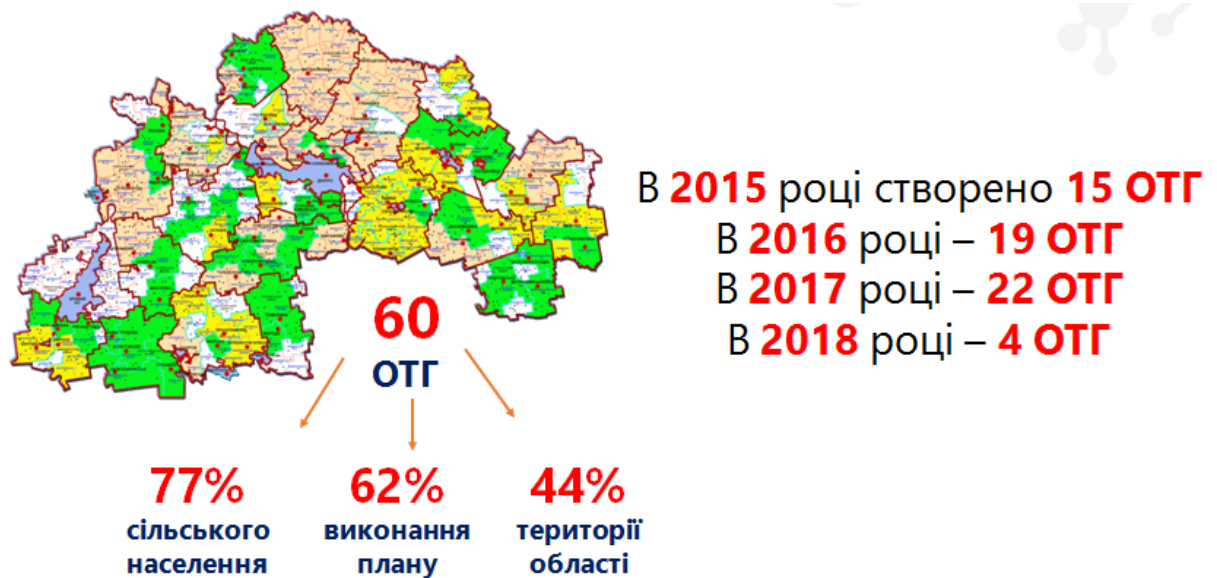

Рис. 1. Впровадження реформи децентралізації в Дніпропетровській області

Важливим компонентом спроможності об'єднаних територіальних громад є наявність діючої Стратегії розвитку. На сьогодні 14 ОТГ мають розроблені та затверджені Стратегії розвитку. І ще 40 стратегій перебувають у процесі розробки.

Першою своїм стратегічно-орієнтований шлях розпочала Зеленодольська ОТГ, яка у грудні 2016 року затвердила цей документ рішенням міської ради № 353–ХХІІІ/ВІІ. Значущість стратегічного підходу до управління розвитку протягом 2017

року відчули Апостолівська ОТГ, Аулівська ОТГ, Вакулівська ОТГ, Могилівська ОТГ, Новоалександрівська ОТГ, Новопавлівська ОТГ, Новопокровська ОТГ, Покровська ОТГ, Роздорська ОТГ, Слобожанська ОТГ, Софіївська ОТГ, Томаківська ОТГ. Всі вони пройшли серйозних шлях від прийняття рішення щодо утворення робочої групи з розробки Стратегії розвитку ОТГ до реалізованих проектів.

Під час розробки Стратегій розвитку Робочими групами були максимально враховано стратегічні пріоритети зафіксовані у Стратегії децентралізації Дніпропетровщини, яка включає 12 секторальних регіональних стратегій у різних сферах життєдіяльності (рис. 2).

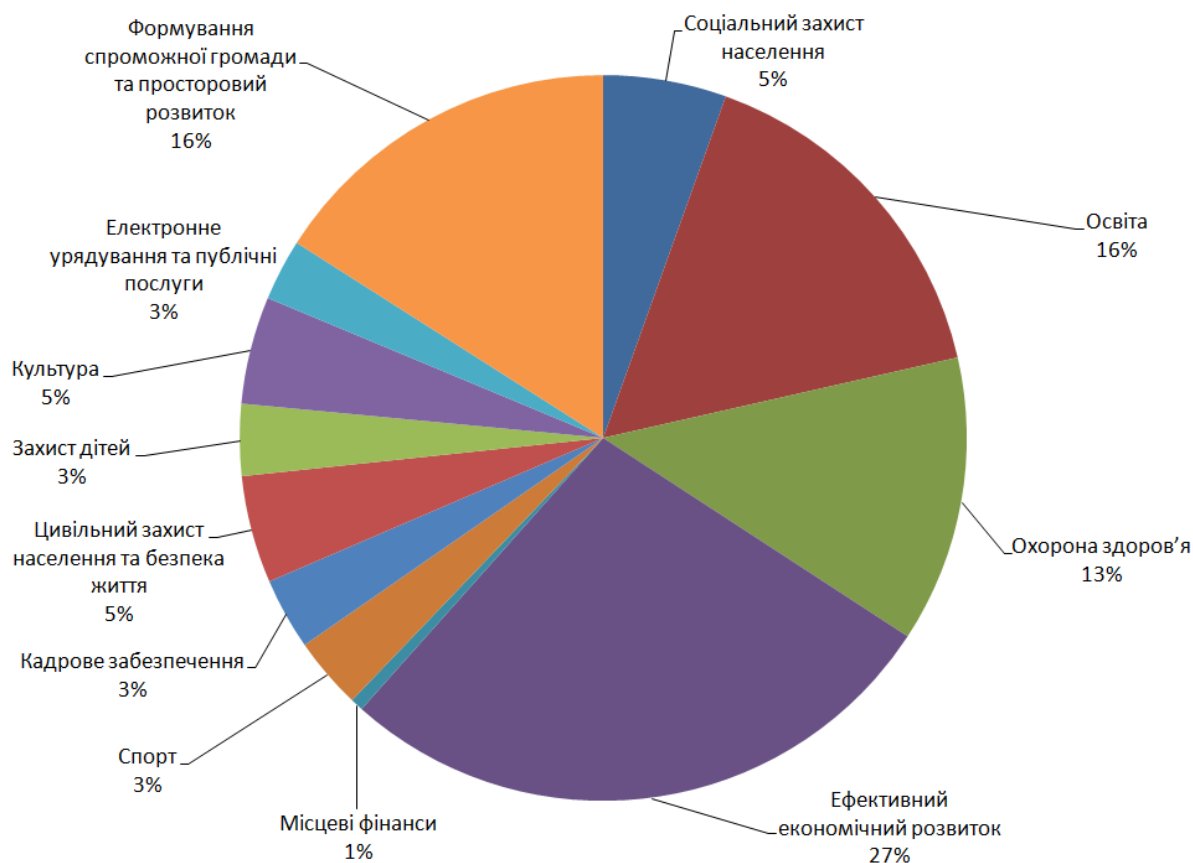

Рис.2. Кількість проектів за стратегічними напрямками

За результатами аналізу Стратегій розвитку ОТГ було з'ясовано, що домінантними у них є такі напрями як, просторовий розвиток, місцевий економічний розвиток, освіта, охорона здоров'я, публічні послуги, соціальний та цивільний захист.

Громади-лідери та їх досвід є дуже важливим прикладом для усіх громад Дніпропетровщини. Сильні та слабкі сторони їх стратегій стануть у нагоду під час створення власних Стратегій, головним акцент у яких потрібно робити на економічному розвитку громад, що дозволить підвищити їх спроможність, а наявність додаткових вільних грошових засобів забезпечить можливість вільного вибору їх використання – на соціальні та інші потреби громад.

ДЖЕРЕЛА

1. Центр розвитку місцевого самоврядування . – Режим доступу : <http://lgdc.org.ua/>.
2. На Дніпропетровщині створили стратегію розвитку об'єднаних громад у 12 сферах. – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua/news/6001>.
3. 3D: Децентралізація – Дніпропетровщина – Досвід : каталог паспортів стратегій ; Дніпропетровський відокремлений підрозділ Установи «Центр розвитку місцевого самоврядування» за підтримки програми «U- LEAD з Європою». – Дніпро : ПП Тремпольцев, 2017. – 60 с.

МЕХАНІЗМ АКТИВІЗАЦІЇ ГОТОВНОСТІ ДО СПРИЙНЯТТЯ ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ

к. держ. упр., Гречко Тетяна
ПВТ «Запоріжсталь»
Україна, Запоріжжя
grechkotatyana@gmail.com

Проаналізовано основні напрямки інноваційного розвитку в період становлення Індустрії 4.0. Аргументовано, що основним показником, який визначить нове позиціонування національних економічних систем у світовому поділі праці в період зміни глобального циклу, стане готовність до сприйняття інновацій. Сформульовано передумови та визначено основні етапи механізму активізації готовності до сприйняття інновацій в Україні.

Ключові слова: VUCA-світ, Індустрія 4.0, дифузія, стратегія, механізм.

«Майбутнє кидає свою тінь задовго до того, як увійти». Цей принцип покладено в основу системи управління по слабким сигналам, яка представляла собою найвищий рівень організації системи менеджменту з ефективним прогнозним компонентом у другій половині ХХ століття. Глобальна система ХХІ ст., що отримала назву VUCA-світ внаслідок високого рівня складності, мінливості і слабкою передбачуваності, вимагає нових підходів до організації інноваційного проектування. Найбільш успішні приклади реалізації інноваційних проектів, які продемонстрували Стів Джобс, Ілон Маск, Пітер Тіль і інші, довели безальтернативність інтерактивного підходу (в термінах Р. Акоффа [1]) до планування та реалізації проектів. Інтерактивне планування відрізняється баченням майбутнього і створенням умов для його прискорення. Етапи процесу планування концентруються при цьому навколо проектування «ідеалізованого майбутнього» [1], тому візіонери і футурологи, стратеги і експерти розвинених країн світу зайняті формуванням глобального форсайта в період становлення Індустрії 4.0 - якісно нового етапу технологічного розвитку цивілізації.

Клаус Шваб, засновник і беззмінний голова Всесвітнього економічного форуму, в роботі «Технології четвертої промислової революції» сформулював